

No: 1499 – Mahreç İşareti

GERCÜŞ MEZRUNE ÜZÜMÜ

Tescil Ettiren
BATMAN TİCARET BORSASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 12.10.2021 tarihinden itibaren korunmak üzere 22.11.2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1499
Tescil Tarihi	: 22.11.2023
Başvuru No	: C2021/000426
Başvuru Tarihi	: 12.10.2021
Coğrafi İşaretin Adı	: Gercüş Mezrunne Üzümü
Ürün / Ürün Grubu	: Üzüm / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Batman Ticaret Borsası
Tescil Ettirenin Adresi	: Hilal Mah. Nergis Cad. 151/ 1 Merkez BATMAN
Coğrafi Sınır	: Batman ili Gercüş ilçesi
Kullanım Biçimi	: Gercüş Mezrunne Üzümü ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Gercüş Mezrunne Üzümü ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Gercüş Mezrunne Üzümü; Batman ili Gercüş ilçesinde yetiştirilen *Vitaceae* familyası, *Vitis* cinsi, *Euvitis* alt türü ve *Vitis vinifera* türüne ait sofralık üzümdür. Şıra miktarı, %70- %80'dir. Pekmez, sucuk, pestil ve şarap üretiminde de kullanılır.

Gercüş Mezrunne Üzümü; orta yuvarlak tanecikli olup yeşilimsi ve sarımsı bir renge, ince bir kabuğa sahiptir.

Gercüş Mezrunne Üzümünün genç yapraklarının üst yüzeyinin rengi parlak açık yeşildir. Yaprak ayası tipik beş dilimli, kama ve beşgen şekillidir. Uç dilimi ana damar ekseninde hafif içe kıvrımlıdır. Olgun yapraklarda üst yüzeyin rengi koyu yeşil-yeşil skalasında değişim gösterir. Üst düzeydeki ana damarlarda pembemsi kırmızı renk mevcuttur. Yaprak sapı U şeklindedir. Yaprak sapı 7-8 cm aralığındadır. Omcalar orta kuvvette gelişir. Çiçekleri erdişi olduğu için dölleyici bir çeşide ihtiyaç duyulmadan tek çeşitle bağ tesisi kurulabilir. Salkımları yazlık sürgünlerin 2. ve 3. boğumlarında oluştuğu için kısa budamaya uygundur.

Gercüş Mezrunne Üzümünün salkımları omuzlu dallı konik şekilli olup orta uzunluktadır. Taneler homojen ve elipsoid şekillidir. Tane kabuğu ince ve yeşil-sarı renktedir. Meyve eti yumuşak ve renksizdir. Tane sapı 10-12 mm uzunlukta olup sapın salkımdan kopması zordur, Tane tutumunda tozlanma ve dölleme sorunu görülmez. Verim 4-6 kg/omca 'dır. Yetiştigi bağların toprak yapısının yüksek (>%10) potasyuma sahip olması şiranın pH değerini dengeleyerek 3,54-4,01 değerleri arasında olmasını sağlamıştır.

Tablo 1. Gercüş Mezrunne Üzümünün özellikleri

Özellik	Değer
Tane eni (mm)	10,0-12,6
Tane boyu (mm)	10,8-13,6
Tane ağırlığı (g)	2,08-3,22
Çekirdek sayısı (n/tane)	1-2
Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	22,4-55,3
Salkım eni (cm)	7,0-11,2
Salkım boyu (cm)	9,8-15,7
Salkım ağırlığı (g)	136,4-503,2
Antosiyanin (mg/kg)	30,4-34,7
Toplam fenolik madde (mg GAE/kg)	437-582
Antioksidan aktivite (EC50)	0,32-0,41

Tablo 2. Gercüş Mezrunne Üzümünün şıra özellikleri

Özellik	Değer
SÇKM (%)	16,7-23,2
Toplam asitlik (%)	0,58-0,76
Olgunluk indisi (SÇKM/toplam asitlik)	20,70-32,22

L* değeri	30,34-34,11
a* değeri	0,44-1,46
b* değeri	4,76-8,23

Gercüş Mezrune Üzümünün geçmişi eskiye dayanır. Gercüş ilçesinin mutfak kültüründe ve ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Üretim Metodu:

Gercüş Mezrune Üzümünün üretiminde, *Vitaceae* familyası, *Vitis* cinsi, *Eu vitis* alt türü ve *Vitis vinifera* türü üzüm fidanları kullanılır.

Gercüş Mezrune Üzümü fidanı geç sonbahar veya erken ilkbahar dönemlerinde dikilir. Fidanlar dikimden bir gün önce suya konulur. Dikime hazır hale gelen fidanlar, dikime kadar nemli çuvalda veya suda bekletilir. 30-40 cm genişlik ve 50-60 cm derinlikte çukur açılır. Fidanların aşısı yapılmışsa aşı noktası toprağın 3-5 cm üzerinde kalacak şekilde çukurun ortasına dikilir ve çukur yarısına kadar üstten çıkan toprakla doldurulur. Her bir çukura yeterince su verilip toprağın sıkışması ve hava boşluklarının giderilmesi sağlanır. Suyunu çekmiş çukurlar artan toprakla tekrar doldurulup iyice sıkıştırılır. Sonbahar, ilkbahar ve yaz dönemi olarak yılda üç defa toprak işleme yapılır. Sonbaharda yapılan toprak işleme ile sonbahar ve kış döneminde gelen yağışların toprakta depolanması, ilkbaharda yapılan işlemle toprağın havalanması ve yabancı otların çıkışının engellenmesi ve yaz döneminde toprakta su kaybının önlenerek nemin korunması sağlanır. Yetiştiriciliğinde, herhangi bir hormon veya kimyasal madde kullanılmaz. Coğrafi sınırın yağış ve sıcaklık koşulları ile toprağın yüksek potasyuma sahip olması nedeniyle, yağmur suları dışında herhangi bir sulama işlemi yapılmaz. Gercüş Mezrune Üzümünün ürün kalitesini artırmak amacıyla asmaların yapraklı olduğu yaz döneminde budama yapılır. Olgunlaşmayan üzümler 20 Ağustos - 20 Eylül tarihi aralığında yumuşama olmadan hasat edilir ve 4-14 °C'de soğuk hava depolarında kasa içinde 1-2 ay depolanır. Olgunlaşan üzümler ise 20 Eylül - 30 Ekim tarihleri arasında hasat edilip depolanmadan piyasaya arz edilir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Gercüş Mezrune Üzümünün geçmişi eskiye dayanır. Gercüş ilçesinin mutfak kültüründe ve ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunan Gercüş Mezrune Üzümünün tüm üretim aşamaları coğrafi sınırdaki gerçekleşir.

Denetleme:

Denetimler; Batman Ticaret Borsasının koordinasyonunda, Batman Üniversitesi Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi, Batman Ticaret ve Sanayi Odası, Batman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Batman Belediyesi ve Batman Ticaret Borsasından konuda uzman birer kişinin katılımıyla 5 kişiden oluşan denetim mercii tarafından düzenli olarak yılda bir defa gerekli görülen hallerde ve şikâyet üzerine ise her zaman gerçekleştirilir.

Denetim mercii tarafından; üretimde kullanılan fidanların uygunluğu; özellikle dikim ve hasat aşamaları olmak üzere üretim metoduna uygunluk ve Gercüş Mezrune Üzümü ibaresi ile mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu denetlenir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.